

הערכת תרומתה של החונכות האישית לחונכי פר"ח (2014)

עורכי המחקר: המרכז למחקר חינוכי-חברתי - המכללה האקדמית בית ברל

פר"ח הוא פרויקט החונכות הגדול ביותר בישראל. במסגרתו חונכים כ-20% מכלל הסטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה רבבות תלמידים בעלי צרכים שונים, הלומדים בבתי ספר יסודיים ועל יסודיים. מרבית החונכויות הן חונכויות אישיות, בהן חונכות סטודנט/ית באופן פרטני ילד/ה מתקשה מרקע סוציו אקונומי נמוך. החונכים נפגשים עם חניכיהם פעמיים בשבוע במשך שעתיים לאורך שנת הלימודים האקדמית ובתמורה הם זוכים למלגת לימודים חלקית.

מטרות המחקר:

- לבחון את תרומת החונכות לחניכים ובאיזו מידה הן קשורות לתפיסותיהם של החונכים באשר לתרומת החונכות להם עצמם.
- לבחון את ההדרכה שניתנה לחונכים.
- לבחון האם השתתפות בעבודת החונכות האישית תורמת לחונכים בהיבטים של עבודה עם ילדים, אחריות חברתית ודימוי עצמי.
- נבדקו הבדלים בדיווחי חונכים בעלי משתני רקע שונים (שלהם ושל חניכיהם).

הליך המחקר:

- שני מדגמי סטודנטים השתתפו במחקר הנוכחי: סטודנטים שהיו חונכים בפר"ח וסטודנטים שלא השתתפו בפרויקט.
- 1,505 חונכים השיבו על השאלון.
- במקביל אותרו 413 סטודנטים שהגישו מועמדותם לפר"ח, אך לא השתתפו בפרויקט. קבוצת בדיקה של משתני הרקע העלתה כי קבוצה זו היתה דומה לקבוצת החונכים במרבית ההיבטים.
- הועבר שאלון לחונכים ושאלון לאלו שאינם חונכים.
- השאלון לחונכים הציג שאלות על אופי וטיב ההדרכה, התרומה לחניך, תכונות ועמדות אישיות אחריות חברתית.
- השאלון לסטודנטים שאינם חונכים כלל שאלות העוסקות בתכונות ועמדות זהה לשאלון שהוצג לחונכים.

ממצאי הערכה:

- חונכות פר"ח תורמת לשיפור תפקודם של החניכים בהיבט הלימודי, החברתי וההתנהגותי.
- התחום ההתנהגותי הוא המושפע ביותר לדעת החונכים.
- ההדרכה שמקבלים החונכים תורמת משמעותית לשיפור יכולתם לעבוד עם ילדים.
- לא נמצאו הבדלים מובהקים בין חונכי פר"ח לסטודנטים שאינם חונכים בהיבטים הקשורים לעבודה עם ילדים, תחושת אחריות חברתית ודימוי עצמי.

